

מתווה לדוגמא לתוכנית שאר רוח

המתווה הוגש על ידי המורה אריאלה להמן, התיכון הישראלי למדעים ולאמנויות (יאס"א) כמתווה פעילות לכתה ט' (שנה שניה בשאר רוח)

הוכן לפרסום ע"י זיו ליסון, רכז תוכנית שאר רוח

תיאור כללי: הקורס יעסוק במושג "החיים הטובים" תוך עיון בטקסטים פילוסופיים, תיאולוגיים וספרותיים מן המורשת המערבית והמזרחית. נבחן שלושה צירים מרכזיים עליהם ניתן למקם את המושג: חיי החומר לעומת חיי הרוח, חיי המחשבה לעומת חיי המעשה וחיי הפרט לעומת חיי הכלל. התלמידים יתבקשו לקרוא לקראת כל שיעור, אך חלק מהטקסטים ייקראו במהלך השיעורים, במיוחד הטקסטים הפילוסופיים הדורשים יותר תיווך, כגון ניטשה ואריסטו. התלמידים יכתבו מדי שיעור תגובות לטקסטים שהם קוראים ויידרשו להגיש שלוש תגובות לבדיקה לאורך השנה. בסוף השנה התלמידים יתבקשו להציע תכנים חדשים ל"ערוץ החיים הטובים" על בסיס הטקסטים והצירים שהם למדו והתגובות שהם קראו.

יחידה מס'	נושא	הטקסט הנלמד ומוקדי הלימוד	תוצר כתוב/אירוע הערכה	פירוט: מוקדי הלימוד, מיומנויות וכישורי חשיבה, דרכי הוראה, אירועי הערכה.
שליש ראשון (ספטמבר- דצמבר)				
חיי החומר וחיי הרוח				
1.	פריסת הציר: חיי החומר וחיי הרוח	החיים כמשל / פנחס שדה (קטעים נבחרים)	כתיבת תגובה לנלמד הכוללת ציטוט ותובנה מנומקת.	כללי: שיעור מבואי, הבנת המתח בין חיי החומר לחיי הרוח, רלוונטיות לזמן ולתקופה בחיים. מיומנויות נדרשות: הבנת טקסט במשלב לשוני גבוה. קריאה צמודה, תגובה קונקרטיית או רגשית לטקסט. הגהה ועיבוד.

	הכרות עם קליסיקה ישראלית				
2.	העדפת החומר	שלושה בסירה אחת / ג'רום ק. ג'רום (קטעים נבחרים)	יצירת טענה העולה מן הטקסט ותגובה לה באמצעות בחירת ציטוט ותגובה.	התמקדות בחומר: מערכת היחסים בין אנשים סביב מסע והכנות למסע. מיומנויות: קריאה צמודה, כניסה לעולמם של הדמויות [פרספקטיבה או אמפתיה ספרותית], הבנת מערכת היחסים. פגישה בין העולם של הדמויות לעולם של התלמידים. הכרות עם קליסיקה כללית.	
3.	העדפת הרוח	הבהגווד גיטה (קטעים נבחרים)	תרגול בארד של "טקסט מתפרץ". יצירה משולבת טקסט מקורי.	הכרות עם תרבות מזרח אסיה, חכמת המזרח, טקסט המעדיף את חיי הרוח. התמודדות עם טקסט במבנה חדש, שיש בו אלמנט חידתי ושונה.	
		שליש שני (ינואר-מרץ)			
		חיי המחשבה וחיי המעשה			
1.	פריסת הציר: מחשבה מול מעשה	קהלת א 12 – ב 26	לוח כתתי בו תוצרי הקבוצות.	מילה/ משפט/ ציטוט. מתודה לקריאת טקסט של ד"ר מור דשן. עבודה בקבוצות, שיתוף פעולה לקראת תוצר. התמודדות עם טקסט מקראי, התמודדות עם דיעה קדומה כלפי טקסט יהודי. קריאה ייחודית של הטקסט מכל מיני סוגים.	
2.	פריסת הציר: מחשבה מול מעשה	תקנון בנדיקטוס	צילום הכיתה בסוף השיעור, או לערוך את הטווח על הלוח.	חלוקה של ציטוטים מתוך התקנון בצד אחד הכיתה- מחשבה, בצד שני של הכיתה מעשה. כל אחד מסביר למה הציטוט שלו מקדם מעשה ו-, או, מחשבה.	

<p>הכרות עם תרבות מזרח אסיה, חכמת המזרח, טקסט המעדיף את חיי הרוח. התמודדות עם טקסט במבנה חדש, שיש בו אלמנט חידתי ושונה. תרגול בארד של "התפרצות טקסט" שהוא גם התוצר של השיעורים. יצירה משולבת טקסט מקורי.</p>	<p>מעמד קריאת "טקסט מתפרץ" מתועד וכתבי התלמידים שמורים ובאים לידי ביטוי.</p>	<p>דאודה צ'ינג / לאו צה (קטעים נבחרים)</p>	<p>העדפת המחשבה</p>	<p>3.</p>
<p>סבב של קריאה צמודה ופירוש. התמודדות עם אי-ודאות בהבנה, סבלנות לטעויות.</p>	<p>כתיבת תגובה לנלמד הכוללת ציטוט ותובנה מנומקת.</p>	<p>מתוך יומנו של קירקגור (1835)</p>	<p>העדפת המעשה</p>	<p>4.</p>
<p>קריאה צמודה והבנה. שיעור "ציר טיעון" כפי שנלמד בהשתלמויות, סידור הטקסט בסקאלה רב-מימדית. כרונולוגית בטקסט ובסקאלה שבין יאוש לתקווה.</p>		<p>המיתוס של סזיפוס / אלבר קאמי (קטעים נבחרים)</p>	<p>העדפת המעשה</p>	<p>5.</p>
<p>חיי הפרט וחיי הכלל</p>	<p>שליש שלישי (אפריל-יוני)</p>			
<p>גיליון של A 3 במרכזו מצולם הטקסט של ראסל "למען מה חייתי". שאר הגיליון מחולק לאיזורים: באיזור 1 בעל/ת הגיליון כותב תגובה לטקסט הנוכחי של ראסל, באיזור 2 כולל תגובה של חבר לתגובה של בעל/ת הגיליון הכוללת ציטוט והתייחסות לטקסט אחר שנלמד מתחילת השנה. איזור 3 בעל הגיליון מגיב לתגובת החבר/ה ומחזק עמדתו בציטוט אחד אחר מטקסט אחר שנלמד מתחילת השנה. באיזור 4 על התלמיד לכתוב ראש פרקים לחיבור המחבר את כל מה שנכתב עד כה בגיליון ויוצר טיעון אחד מנומק.</p>	<p>תרגול בארד של כתיבה באיזורים - "Writing in the Zones"</p>	<p>למען מה חייתי / ברטרנד ראסל</p>	<p>פריסת הציר: חיי הפרט וחיי הכלל</p>	<p>1.</p>

הספרייה הלאומית
المكتبة الوطنية الإسرائيلية
The National Library of Israel

Center for
Humanities
Education

המרכז
ללימודי
רוח

כיתות שאר רוח

<p>"דיאלוג סוקרטי" מתודה לשיח פתוח ע"פ דרך הוראה של ד"ר מור דשן מדרכא שנלמדה בהשתלמות.</p>	<p>כתיבת תגובה לנלמד הכוללת ציטוט ותובנה מנומקת.</p>	<p>כה אמר זרטוסטרא / פרידריך ניטשה (קטעים נבחרים)</p>	<p>מימוש עצמי</p>	<p>2.</p>
<p>משימת סיכום (בקבוצות): יצירת תכנים חדשים (סדרה/פודקאסט/כתבות) ל"ערוץ החיים הטובים": (1) עבודה כתובה, הכוללת: מה הקבוצה בחרה להוסיף לערוץ ומדוע, תוך התייחסות לשני טקסטים/דמויות שנלמדו. (2) הפקה של פיילוט קצר (3) הצגה בכיתה ומשוב עמיתים.</p>			<p>עבודה על משימת סיכום</p>	

חתימת מורה אחראי/ת על התוכנית: אריאלה להמן